

Mbl. 7. II. 190

04. 8. 190

## Kvennalistinn vill í ríkisstjórn

Vinsældir Kvennalistans hafa minnkað jafnt og þétt undanfarna mánuði, ef marka má skoðanakannanir. Er greinilegt, að flokkurinn höfðar ekki jafn sterkt til kjósenda og ádur. Ein ástæðan er vafalaust sú, að Kvennalistinn hefur samvæmt skipulagsreglum ýtt þeim konum til hliðar sem áunnu honum mest traust í upphafi. Í baráttu eins og þeirri sem flokkurinn stundar skipta einstaklingar miklu og fólk tengir nýja flokka gjarnan við þá, sem ganga í fararbroddi í upphafi.

Mörgum finnst jafnframt að störf og stefna Kvennalistans séu ekki alveg í takt við tímann. Pannig hefur flokkurinn tekið eindregna afstöðu gegn því að ráðist sé í stóriðjuframkvæmdir í landinu, þótt fyrir liggi að þær séu nauðsynlegar til að tryggja hér sambærileg lífskjör og í þeim ríkjum sem við teljum okkur eiga samleið með. Margir sætta sig ekki heldur við þá kreddu í stefnu Kvennalistans að banna karlmönnum alfarið að vera í framboði fyrir flokkinn og sjá ekki hvernig unnt er að kenna slikt stjórnmálastarf við jafnrétti.

Pegar reyndi á samstarfsvilja stjórnmálaflokkja eftir síðustu þingkosningar og leitað var hófanna um samvinnu við Kvennalistann, fóru fulltrúar hans undan í flæmingi og svo virtist sem þær vildu halda þannig á málum, að þær gætu örugglega komist hjá því að setjast í ríkisstjórn. Á landsfundi Kvennalistans nú um helgina var samþykkt ályktun þar sem beinlínis kemur fram, að flokkurinn sækist eftir þátttöku í ríkisstjórn. Sleginn er sá varnagli, að fulltrúar listans muni ekki láta af grundvallarsjónarmiðum í skiptum fyrir ráðherrastóla. Minnir þessi fyrirvari á heitstrengingar flokka á bord við Alþýðubandalagið, sem telja sig starfa á heilsteypum hugsjónagrundvelli, en allir vita hvernig farið hefur fyrir ráðherrum á þess vegum. Vegna starfa Alþýðubandalagsins í ríkisstjórn hefur orðið „ráðherrasósialismi“ fest rætur í íslensku máli, en það lýsir þeim sósialisma sem byggist á því að ráðherrar Alþýðubandalagsins sitji sem fastast, þótt stefna flokks þeirra sé höfð að engu.

Í ræðu sem Kristín Einarsdóttir alþingismaður flutti á landsfundinum sagði hún, að margir gagnrýndu Kvennalistann fyrir að eiga ekki ráðherra í númerandi ríkisstjórn og bætti við: „Sagt er að við höfum ekki viljað axla ábyrgð, við höfum ekki þorað, við séum ekki í alvöru pólitík. Það virðist ekki mikils metið af þeim sem þannig tala að standa við gefin heit eða standa á sínum prinsíppum. Við höfum alltaf sagt að við vildum fara í stjórn, en ekki á hvaða forsendum sem er.“ Þetta er skýr afstaða. Á næstu mánuðum kemur í ljós hvaða áhrif ályktun landsfundarins um áhuga Kvennalistans á þátttöku í ríkisstjórn hefur.

Af því sem gerðist á landsfundinum vakti mesta athygli, að Kvennalistinn snerist á sveif með þeim sem telja skynsamlegra að bjarga húsnæðiskerfinu frá 1986 með því að hækka vexti en láta ríkissjóð greiða milljarða króna til kerfisins. Með þessu tóku konurnar afstöðu gegn sjónarmiðum Jóhönnu Sigurðardóttur, einu konunnar í ríkisstjórninni, sem hefur lýst andstöðu við hækkun vaxta á meðan tímabil hinnar svonefndu þjóðarsáttar stendur yfir. Sé þetta eitt af þeim grundvallaratriðum sem ræður afstöðu Kvennalistans til samstarfs við aðra flokka er hann ef til vill að útiloka samstarf við Alþýðuflokkinn með þessu.

Pegar Kvennalistinn kom til sögunnar vakti hann heitar tilfinningar í hugum margra og fékk góðan byr. Flokkurinn berst ekki lengur áfram af þessum byr. Hann verður að höfða til kjósenda með öðrum hætti en ádur. Vafalaust líta margir forystumenn hans til klofnings innan Alþýðubandalagsins og hugsa gott til glóðarinnar. Að sumu leyti hafa Kvennalistinn og Alþýðubandalagið keppt um svipað fylgi á vinstri kanti stjórnmállanna. Nú begar marxisminn hefur runnið sitt skeið og Alþýðubandalagið glímir við fortíðarvanda en ekki Kvennalistinn kunna konurnar að verða sá kostur sem margir alþýðubandalagsmenn með ólund í garð eigin flokks velja. Kvennalistinn kann því að festast frekar til vinstri um leið og hann er ákafari en ádur í að komast í ríkisstjórn.